

EL LENGUATGE

1-2/2/1985

Alú

Una vegada que ens van fer una entrevista radiofònica amb motiu de la inauguració d'una nova i moderníssima instal·lació tècnica de l'emissora —la millor d'Europa, ens van explicar—, se'ns va ocórrer de dir que esperàvem que, equipats d'aquella manera, ja podrien incloure en els seus programes tota mena de música (música simfònica, clàssica i romàntica, polifonia antiga, cançons populars d'arreu del món, etc.), en lloc de limitar-se, com havien fet fins aleshores, d'una manera exclusiva, a la música segregada per les multinacionals. La nostra sortida va ésser discretament celebrada, però, és clar, no va produir cap més efecte: se'n guardaran prou, de radiar una peça de Mozart, o una cançó russa o tirolesa! Ho recordem perquè és ara l'ocasió de fer un comentari anàleg, encara que potser, dissortadament, igualment ineficax: ara que ja ens han legalitzat la Televisió Catalana (TV3), cal esperar que ja no hi hagi cap entrebanc ni cap obstacle perquè el nivell de correcció lingüística de tots els seus locutors i presentadors (si es vol, accedim-hi: locutors/es i presentadors/es), que tantes protestes i queixes mereix sense parar, sigui, definitivament, el que és lícit d'exigir en un mitjà de comunicació tan important i de tanta influència: un nivell de correcció impecable, que constitueix un model vàlid per a tots els usuaris de la llengua. El sistema polític anterior va pretendre que els catalans fóssim uns analfabets o, si més no, uns semianalfabets en la nostra pròpia llengua. És que hi ha algú que ha assumit aquella proposta? No s'hi val, l'any 1985, a aduir que "a l'escola no me'l van ensenyar". No s'hi val, avui, de dir, per televisió, que "és alú de gener".

Hom ens retraurà, potser, que hàgim recorregut a aquesta grafia absurda, "alú", amb què, a més, amb un propòsit deliberadament efectista, encapçalem el nostre comentari, quan hauríem pogut escriure, molt més normalment, i representat la mateixa incorrecció gramatical, "el u de gener". Tant és. L'èmfasi amb què hem sentit pronunciar "el u" per la presentadora d'un concurs de la Televisió Catalana, amb una vocal inicial que era més una *u* que una vocal neutra, justifica aquesta escriptura insòlita. També en un sorteig en què vam participar, la nana que va treure la bola de la barretina va dir, clarament, "alú". Influència de la televisió? És d'aquesta influència que esperem que tots els infants aprenguin a dir *iu*.